

STUDENTEN-WEEKBLAD.

Redacteuren: F. A. Bodenheimer, J. B. H. Coenen, D. de Iongh Wz.,
A. C. A. Plasschaert, C. E. van der Stok, Th. F. Vreede.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f3,50, bij vooruitbetaling f3,— per jaar.
De jaargang loopt van 1 October tot 30 September. De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

UITGEVER:
J. WALTMAN Jr.
DELFT.

Inzendingen die Dinsdagmiddag 12 uur niet aan het redactie-adres zijn bezorgd, kunnen niet meer in het eerstkomend nummer worden opgenomen.
Het adres voor redactie en administratie is: Binnenwatersloot 33.

Bericht.

Het eerstvolgend nummer van dit blad verschijnt na het bekend worden van den uitslag der Examens C.

Het Weekblad in 1901—1902.

Reeds meermalen heeft men mij gezegd dat het Weekblad in het afgelopen jaar zooveel beneden de vorige Weekbladen stond wat betreft de inhoud. Ik wil hierover niet twisten, maar wel wil ik releveeren enkele creditposten voor het Weekblad van dit jaar.

Waar verleden jaar slechts enkelen het Weekblad vol-schreven, daar hebben wij dit jaar gehad een zeer groot aantal schrijvers.

Waar verleden jaar de enkele schrijvers geheel behoorden tot dezelfde richting, daar hebben wij dit jaar gehad een zeer groote verscheidenheid onder de inzenders.

Ik trek hieruit de volgende conclusie: Het Weekblad heeft dit jaar meer dan de vorige jaren voldaan aan zijne bedoeling te zijn eene gelegenheid tot uiting voor alle studenten.

De vorming van nieuwe medewerkers heeft natuurlijk tot gevolg, dat de inhoud van het blad minder is geworden, daar de oude kern geheel was uitgestorven. Hierin mag men echter allerminst zoeken een achteruitgang. Achteruitgang had plaats de vorige jaren toen men niet aanvulde. Wij zijn nu opnieuw begonnen en naar ik meen vooruitgaande.

De heer Stoffel, die zoo betreurt de goede, oude tijden van blinden haat, onverdraagzaamheid en onbekendheid met elkaar, zal het misschien wel jammer vinden, maar er zijn tegenwoordig nog maar weinig menschen, en die hooren tot de ouderen, die à priori nooit in het Weekblad zouden schrijven. Ik merk echter ook dit als een groot lichtpunt aan.

D. DE IONGH WZN.

Hollandsche studenten te Zürich.

Reeds langen tijd heeft het Zürichsche Polytechnikum in het buitenland een goeden naam, doch dit neemt niet weg, dat vooral in Holland over „die buitenlandsche diploma's" nog steeds een beetje met minachting gesproken wordt. Ook denkt men, ten onrechte, dat 't met de toelating zoo vreeselijk makkelijk gaat. Laten we eens nagaan hoe het daarmede staat.

Men wordt in Delft niet toegelaten, als men geen eindexamen 5-jarigen H. B. S. heeft; hoevele jongelui nu zijn er niet, die of eerst later begonnen zijn, of een andere school doorliepen en nu eenvoudig in Holland niet terecht kunnen? Ik heb daarbij vooral het oog op de Machinisten-school in Amsterdam; er moest tenminste kans zijn, dat die jongelui later in Delft konden komen, want die zijn

zeker niet minder geschikt voor toekomstige ingenieurs als de Hoogerburgerscholieren. Voor al deze jongelui staat nu niets anders open dan het Buitenland. „Waarheen?" is voor hen de groote vraag.

Eenigen trekken naar België, een enkele naar Engeland of Frankrijk, maar het grootste gedeelte verspreidt zich in Duitschland en Zwitserland en dit is vrij natuurlijk, want met onze hooggeroemde talenkennis (van alles wat, maar niets goed) blijft de Deutsche taal toch de makkelijkste.

Nu is het heel moeilijk voor een Hollander uit al die Polytechnikums, Technikums, Technische Hochschulen etc. wijs te worden en omdat vriend A. nadat hij 2 jaar in X. gestudeerd heeft, gediplomeerd ingenieur op zijn kaartje mag zetten, scheert men alles over een kam en zegt: het is lari zoo'n Duitsch diploma. Dit nu is zeer dom: er bestaat b.v. een groot verschil tusschen een diploma van Mittweida en een diploma van Charlottenburg. Het ligt niet op mijn weg hier een lijstje der aanbevelenswaardige hoogeschoolen te geven; ik wil slechts opmerken, dat aan de meeste goede, zooals te Dresden, München, Charlottenburg, Hannover, Aachen men niet zonder Maturität (dat is eindexamen 5 j. H. B. S. of Gymnasium) aangenomen wordt. Ook in Karlsruhe en Darmstadt wordt men voortdurend strenger. Nergens echter bestaat er, zooals te Zürich, een toelatingsexamen (Aufnahmeprüfung). Zonder toelatingsexamen worden alleen zij opgenomen, die in Zwitserland de Kantonschule doorloopen hebben; men leert daar, vooral in Wiskunde, meer dan op onze Hoogerburgerschoolen.

Het examen bestaat uit 2 deelen: a. de vakken voor algemeene ontwikkeling; b. de mathematische vakken.

Van 't eerste deel, dat talen, Geschiedenis, Nat. Historie etc. omvat, wordt men met een diploma van een 5-jarige H. B. S., Gymnasium of iets dergelijks meestal vrijgesteld, maar van het tweede gedeelte is zelden vrijstelling te krijgen.

Gewoonlijk ziet men dan ook de jongelui, die dit examen wenschen te doen, een half jaartje van te voren in Zürich komen, waar ze zich bij den een of anderen privaat-docent bekwamen. Zij, die reeds eindexamen H. B. S. (5-jarigen) hebben, kunnen echter zeer gemakkelijk het ontbrekende in de Wiskunde in de groote vacantie bijleeren, want het toelatingsexamen heeft in 't begin van October plaats.

De studie duurt verder 7 semesters, terwijl het diploma het 8ste semester voor een groot deel in beslag neemt.

Wat men hier leert komt in hoofdzaak met Delft overeen, alleen heeft men in Delft (naar ik meen) meer theorie en gaat men daar iets verder met Wiskunde.

Om verschillende redenen komen vele jongelui, die met hun eindexamen H. B. S. makkelijker een plaats in Delft zouden hebben kunnen vinden, hierheen.

Voor een deel althans zijn die redenen te zoeken in de uitstekende inrichtingen en laboratorii hier, (voornamelijk voor Electriciteit, Machinenbau en Chemie waarop ik later terugkom) en in den goeden roep der professoren zooals Weber (Electriciteit), Stodola (Machinenbau), Lunge en Bamberger (Chemie); ook de oude Fiedler is niet te vergeten, die zelf vertelt, dat er maar 2 menschen zijn die de Beschrijvende Meetkunde verstaan en dat de andere in Berlijn woont.

Meermalen kwam het voor, dat studenten, die hun studie in Delft voltooid hadden, hier nog eens een jaartje bij Weber electriciteit kwamen hooren; voor twee jaren kwamen er zelfs vier tegelijk.

Al spoedig, toen hier een beetje veel Hollanders kwamen, voelden dezen de behoefte, een club te stichten en den 18den April 1888 ontstond de „Hollandia”, die voortdurend in ledental toenam en een der bloeiendste studentenclubs te Zürich werd.

De verhoudingen der Zürichsche studenten zijn zoo geheel anders als die in een Hollandsche studentenstad. Daar is het Corps de hoofdmacht; iedereen is eerst lid van het Corps en verder zoekt hij zijn vrienden onder een engen kring, ook meest Corpsleden als hij, maar met dezelfde ambities.

Hier echter bestaat zoiets algemeens niet; de Fransch-Zwitsers, Duitsch-Zwitsers, Engelschen, Duitschers, Italianen, Grieken, Noren, Elzas-Lotharingers, Luxemburgers, ja ik weet niet wie al, hebben hun nationaal-club; de roei-, zang-, muziek-, turn- en vooral de vakverenigingen zijn wat meer cosmopolitisch, maar iets, dat al deze clubs bij elkaar houdt bestaat er niet. Wel hebben we een „Verband der Polytechniker”, waarvan echter de meesten geen lid zijn. Men zoekt het dus meestens bij zijn landgenooten; de 20—30 Hollandia-leden hebben echter zeer uiteenlopende liefhebberijen, waardoor ze weer verplicht zijn bij speciale sportclubs, etc. hun heil te zoeken. Tot nog toe echter deed dit niet veel afbreuk aan de Hollandia; de laatste jaren konden we er steeds een flinke kroeg op na houden waar we ons dikwijls vereenigen om een boom op te zetten. Ook wordt het edele kaartspel er beoefend en verrast ons af en toe de een of ander met een interessante lezing. Later hoop ik meer in bijzonderheden te treden; voorloopig wil ik hiermee sluiten en alleen allen, die inlichtingen verlangen over Zwitsersche studenten- en andere toestanden, mededeelen, dat ik gaarne bereid ben, voor zoover het in mijn vermogen is, op deze wijze hunne weetgierigheid te bevredigen.

LEONARD KOOYKER.

Wetenschap en Techniek.

Er is dit jaar in Delft — en ook buiten Delft — veel gepraat over de vraag, of wij hier hebben hooger of middelbaar onderwijs.

Er is op gewezen, dat indertijd bij het tot stand komen van de wet op het Middelbaar Onderwijs misschien van grooten invloed was de vrees en de vriendschap van Thorbecke voor de Roomsche-Katholieken — oorzaak van het niet willen regelen van het hooger onderwijs. De P. S. moest geregeld worden, dus dan in gods- en vredesnaam maar door een wet op het Middelbaar Onderwijs.

Er is gereleveerd, dat die groote staatsman beweerde, dat het verschil tusschen Universiteit en P. S. een verschil was van soort, maar niet van graad.

Bovenal, er is voorspeld — met veel vreugd en ook een weinig vrees — dat eerlang de Polytechnische School zal behooren tot het verleden, dat dan ook ons land eene Technische Hoogeschool zal bezitten.

En het gevolg van al dit praten, dit wijzen, dit releveeren, dit voorspellen is geweest, dat er gedacht werd over den graad en de soort van ons onderwijs. Ziehier nu een paar resultaten van dit denken bij mij. Dat zij u mogen helpen bij het verkrijgen van een juist inzicht in deze question brûlante.

In hoofdzaak is het verschil tusschen eene Universiteit en ons, dat daar dienaren van de wetenschap moeten gevormd worden, hier beheerschers der techniek.*) Hier volgt uit, dat goed begrepen moet worden de beteekenis der woorden „wetenschap” en „techniek”.

Wetenschap is ontvangen.

Techniek is geven.

Het doel van een waarlijk wetenschappelijk man is: te weten, meer en meer deelachtig te worden van de Waarheid, die absolute, oneindige, nooit geheel te bevatten door eindig menschelijk verstand. Maar, al weet hij, dat zij nooit zuiver en geheel de zijne kan zijn, de geleerde offert aan haar zijn leven; voor haar moet hij arbeiden in de schaduwen van Twijfel; voor haar moet hij kunnen doorstaan de stormen van smaad zijner medemenschen; in haar dienst dooft zich het vuur van zijne oogen, wordt oud en afgeleefd zijn

*) „In hoofdzaak”, want aan eene universiteit worden b. v. ook gevormd verkondigers van het geloof; en misschien kan hun het weten niet bekommeren.

krachtig, mooi menschenlijf. En dat alles, alles om te ontvangen zooveel als hem gegund is van de Waarheid.

De technicus moet zich als levensdoel stellen het geven van grooteren voorspoed aan de menschheid; waar hongersnood heerscht, moet hij het land vruchtbaarder maken, de verkeerswegen verbeteren, zoodat spoedig en gemakkelijk uit rijke streken voeding kan worden aangevoerd. Waar epidemieën van ziekten landstreken teisteren, is het zijne taak de hygiëne te verbeteren, waterleidingen aan te leggen, ongezonde woningen te vervangen door ruime, mooie gebouwen, waarin een menschwaardig leven mogelijk is. Zijn arbeid is gewijd aan het geven van de voorwaarden, waaronder Geluk mogelijk is.

Hieruit zou dus volgen, dat er een verschil is in de soort van ons werken.

Maar er is eene spreuk: Geven is Ontvangen.

Hoe zou verbetering in de techniek mogelijk zijn zonder toepassing van de vindingen der wetenschap? En worden de geheimen der natuur niet ontsluitend met behulp van de toestellen der techniek? Waarlijk, elk begrip afzonderlijk is als niets, en slechts gezamenlijk vormen zij één schoon, groot organisch geheel, groeiend en bloeiend door de historie der menschheid heen.

Zien wij verder de practijk dezer theorie, de realisatie dezer ideeën.

Aan onze school zijn gevormd baanbrekers der wetenschap; aan de universiteiten mannen, die zich slechts in zoover om de wetenschap bekommerden, als deze hun dienstig was in het verzachten van lijden. Meeste artsen zijn volgens onze definitie technici.

Zoodat in de werkelijkheid zelfs het principieele verschil in soort grootendeels wegvalt en er van een verschil in graad niets te bespeuren valt.

* * *

Nog iets: dragen de universiteiten hun naam met recht? Ik meen van niet.

Reeds is beweerd, dat techniek zonder wetenschap niets is, en wetenschap zonder techniek evenmin. Maar dan is eene universiteit ook geen universiteit, niet universeel, zoolang eene opleiding tot technicus daar niet mogelijk is. (En dan moet technicus genomen worden in den ruimsten zin van het woord, zoodat een landbouwkundige ook als zoodanig wordt beschouwt).

Dat de uitvoering van dit plan niet geheel tot de onmogelijkheden behoort, bewijst de inrichting te Zürich.

Slechts zoo'n universiteit zal beantwoorden aan den geest van onze tijden die het drietal van Schoonheid, Goedheid en Waarheid heeft vermeerderd met: Nuttigheid. Maar dan zal daar ook met zoo groot mogelijke toewijding en vrucht de dienst van dit ideale viertal worden beleden — en dan ook alleen.

Delft.

R. A. VERWEY.

Enschedé.

Hier volgt een beknopte en duidelijke uiteenzetting van de stand van zaken te Enschedé, overgedrukt van eene circulaire, die in deze dagen verspreid wordt:

Een beroep op de publieke opinie.

Naar aanleiding van het besluit der Fabrikanten-Vereeniging te Enschedé.

In Januari 1902 kondigde de firma van Heek aan 160 van haar arbeiders — dekenwevers — een tarief-verlaging aan, die het doorsnee-loon van $\pm f 12,-$ op $\pm f 10,75$ p. m. zou brengen, ofschoon zij in '97 aan deze arbeiders had beloofd, hun tarieven niet meer te verminderen. De firma was hiertoe niet gedwongen door de konkurrentie, maar verklaarde zelve deze maatregel te nemen met het doel de loonen „op peil te houden”, d. w. z. het loon der dekenwevers terug te brengen tot dat van slechter betaalde katagoriën. Dat het door de firma bedoelde peil niet zoo spoedig bereikt zou zijn zoo de arbeiders zich alles lieten welgevallen, bewijst het feit dat zij eenige weken te voren reeds de loonen van verschillende katagoriën van arbeiders, o. a. spoelsters, scheersters en stiksters, had verlaagd.

Half Januari besloten de dekenwevers tot staking. Daarop volgde 1 Februari de bekende uitsluiting van 1800 arbeiders, eenige weken later door die der 600 werklieden van de fabriek „Richtersbleek” gevolgd. Eer de uitsluiting een feit werd, had minister Kuyper een poging tot bemiddeling gedaan, maar zijn tusschenkomst, door de arbeiders aanvaard, werd door de firma hooghartig afgewezen.

Nadat in de maanden Februari en Maart eenige keeren zonder succes was onderhandeld, deed het Christelijk arbeids-

secretariaat einde Maart een poging, het geschil tot oplossing te brengen. Opnieuw vonden onderhandelingen plaats. De firma verklaarde zich bereid: a. alle arbeiders weer tot de fabrieken toe te laten; b. 50% van de aangekondigde tariefvermindering wordt direct toegepast; c. vanaf Januari 1903 treedt het verlaagde tarief geheel in werking. De arbeiders namen de twee eerste voorwaarden aan, wenschten de laatste — die immers de volle loon-af trek waarover de staking liep na eenige maanden toch in het vooruitzicht stelde — te zien geschrapt. De firma weigerde, de onderhandelingen werden afgebroken en de strijd werd voortgezet. *Begin Mei echter verklaarden de arbeiders ook deze konditie der firma te willen aanvaarden*: niets zou men zeggen, stond meer een bevredigende oplossing in den weg. Maar nu wilde plotseling de firma van Heek van haar eigene 29 Maart voorgestelde kondities niet meer hooren. Zelfs toen de deken-wevers, bewogen door de ellende hunner duizende uitgesloten kameraden, verklaarden *direct* met de volle loonsvermindering genoegen te nemen — *dus verder gingen dan de firma einde Maart* gegaan was, — verklaarde deze hierop niet te kunnen ingaan. Wat wilde zij dan? Zij die einde Maart zelve verklaard had „allen weer toegelaten tot de fabriek” kwam nu met eene nieuwe eisch: *twintig slachtoffers*. Ieder man van eer zal gevoelen dat de arbeiders, eer de honger hunner vrouwen en kinderen hen dwong, aan dezen schandelijk eisch te voldoen, niet mochten toegeven: zij mochten hun flinkste makkers en voorvechters niet lafhartig in den steek laten. Zoo dachten ook de afgevaardigden van arbeiders-organisaties van elke kleur en richting er over, die den oproep van het Enschedeesche-komité volgden, op Pinkstermaandag te Amsterdam bijeen kwamen. *De gansche Nederlandsche arbeiders-beweging zette hare schouders onder deze rechtvaardige zaak.*

Daarom heeft de Fabrikanten-Vereeniging het besluit genomen van af 13 Juni alle fabrieken te Enschedé twee dagen in de week stop te zetten. Zij wil het den arbeiders aldaar, die nu 4 maanden lang wekelijks een f1500 à f2000 voor hun kameraden geofferd hebben, onmogelijk maken hen verder te steunen — zij wil door den nood en het lijden dezer 4000 arbeiders en hunner gezinnen, die niet met den strijd uitstaande hebben, den tegenstand der strijders breken, zij wil, als de Brit over den Boer, zegeviere door de brutaalste middelen, recht en menscheijkheid vertrappend.

Alle Enschedeesche fabrikanten komen thans den machtigen van Heek te hulp! Laat de *publieke opinie*, deze sterke en goede macht in de moderne maatschappij, de arme, zwakke arbeiders te hulp komen! Laat zij tegen deze barbaarsche wijze van strijd voeren protesteeren en de arbeiders tot een eervolle schikking helpen, gelijk zij het in een ander klein land met democratische zeden als het onze, gelijk zij het in Denemarken deed!

Comité: „Kunst voor Enschedé,”

HENRIËTTE ROLAND HOLST.
R. N. ROLAND HOLST.
H. GORTER.

Deze circulaire is als 't ware een reagens waarmee de geest te kennen is van wie haar leest. Veroorzaakt zij een neerslag van edel metaal in de strijdkas der wevers, dan blijkt in dien geest nog zuivere zin voor rechtvaardigheid te zijn. Blijft die neerslag weg dan wijst dit, zoo niet op leegheid van beurs, op gemis van klaar gevoel.

Want de vraag is voor het geweten wèl eenvoudig. Hier worden eerst twee duizend, en dan nog eens tweemaal zoo veel arbeiders, met de hongerzweep geslagen en bedreigd, alleen om een twintig die met eerbied-wekkende bezonnenheid en wonderen tact de strijdenden voorgaan en leiden, voor hun toewijding met broodsgebrek te straffen! Hier is een spannende strijd van laaghartige wraakzucht tegen verheven solidariteit. Wie hier tegenover „neutraal” blijft, is waarlijk niet te zegenen.

Komt, tast eens diep en dikwijls in de beurzen. Staat iets af van wat gij ontberen kunt. Een arbeidersvrouw uit Amsterdam gaf een voorbeeld dat u beschamen moet: zij bracht het diët van haar gezin van tweemaal op eenmaal vleesch per week — ter wille van de wevers — en ze wekte anderen op dit na te volgen. Wat kunnen wij nog veel geven, vóór ons levensonderhoud er mee gemoeid wordt.

Hoedt u nu voor „neutraliteit”. De arbeiders zullen die terecht gevoelen als verholde vijandschap. De millionairs zullen haar toejuichen als vermeerderende hun kans op de beulszege.

Men steunt het best met wekelijksche bijdragen. Onder anderen nemen de administratie van „Het Volk”, (Geldersche Kade 117, Amsterdam), en de redactie van „De Kroniek” (Weesperzijde 98, Amsterdam) uw gaven gaarne in ontvangst. En ook de ondergeteekende (Markt 15, te Delft) wacht graag uw bijdragen in om ze naar Enschedé op te zenden.

J. W. ALBARDA.

Enschedé.

Is het vrij moeilijk een oordeel te vellen over de staking der dekenwevers en het al of niet gerechtvaardigde der loonsverlaging van de zijde der firma Van Heek, heel wat minder is dit het geval wat betreft de uitsluiting, eerst der andere arbeiders der firma, welhaast aller arbeiders in de katoenindustrie in Twenthe.

Zoowel het een als het ander zijn phases van den klassenstrijd, een voorpostengevecht der beide reusachtige machten: kapitaal en arbeid.

Wij, studenten, echter staan over het algemeen niet op het standpunt van den klassenstrijd, bepalen ons standpunt meer uit een oogpunt van billijkheid of recht en staan nu ter eener dan ter anderer zijde. En zeer terecht en tevens zeer begrijpelijk. Wij, allen voortgekomen uit de bezittende klasse, met nog een sterk streven naar recht en vrijheid bovenal, een drang tot beschermen al wat zwak en verdrukt is, zullen minder rekening houden met ons belang, dat ons ter kapitalistenzijde zou drijven. Tevens is ons een leeftijd die nog te jeugdig is om nu reeds beslist één partij te kiezen, een toekomst die ons nauw met den arbeid in aanraking zal brengen.

Een algeheele vrijheid van het individu ware zeer aantrekkelijk; het ligt echter voor de hand dat ook deze haar grenzen heeft en wel in de vrijheid der medemenschen. De Staat en hare wetten regelen nu de verhoudingen onderling; tal van door de Staat gewaarborgde en gehandhaafde rechten en plichten bepalen en beperken de vrijheid van ieder individu. Ziedaar een stukje staathuishoudkunde, maar helaas niet tevens een stukje practijk. De wetgeving is een machtsmiddel in handen der bezittende klasse, de maat waarmede zij de vrijheid aan de verschillende individuen toebedeelt is hier dikwijls maar een al te duidelijk blijk van. Een wettelijk vastgesteld arbeidscontract ware reeds een eerste vereischte regeling, de vrijheid van uitbuiting viert nog hoogtij, een door de Staat aan de bezitters gegeven vrijheid, die alle vrijheid der arbeiders den kop indrukt, hen steeds afhankelijk maakt van den werkgever.

Ter handhaving zijner rechten maakt nu de arbeider gebruik van zijn recht van vereeniging en vergadering en ter handhaving dezer vakvereenigingen en ter breking van den almacht der bezitters in de wetgeving, van zijn kiesrecht voor zoover hij het heeft.

De macht der vakvereeniging, d.i. haar reservefonds en haar ledental, vormen nu een tegenwicht tegen het begrijpelijk streven van den werkgever het loon zoo laag mogelijk te stellen. Hierdoor ontstaat een evenwichtstoestand en het loon zal hierdoor schommelend raken tusschen deze 2 grenzen: het levensminimum van den arbeider en ter anderer zijde het winstminimum van den werkgever tevens levensminimum.

Dit staat nu bij den werkgever zeer hoog, terwijl bij den arbeider steeds één streven merkbaar is het zijne te verhoogen.

Waar wij nu gelijk gerechtigheid zoowel van arbeider als bezitter vragen, en het wettelijk vastgesteld arbeidscontract hiertoe een eerste vereischte is, tevens zien dat de Staat als machtsmiddel der bezittende klasse hierin te kort schiet, erkennen wij volkomen het recht van den arbeider zich zelve recht te verschaffen, dat is door stakingen den werkgever te dwingen en tevens zijn tweede recht zijn medearbeiders in een staking te steunen, daar hun belangen ook de zijne zijn.

Een stevige organisatie in vakvereenigingen zal een gebruikmaking dezer rechten zeer bevorderen en dient dus op onze volle sympathie en hulp te kunnen rekenen.

Zeer twijfelachtig echter dient in ons oog het recht van den werkgever te zijn er naar te streven door een lock-out zijn arbeiders een dezer beide rechten te ontnemen; waar wij noodzakelijkheid dezer rechten ten volle inzien kan een dergelijk streven van den werkgever of een vereeniging van werkgevers, zelfs nooit onze sympathie wegdragen, is het onze plicht het staatsverzuim trachten goed te maken, door alles aan te wenden ter handhaving dezer rechten, in de eerste plaats dus door de arbeiders finantieel te steunen.

Wat nu zien wij in Enschedé. De heer Van Heek verlaagt het loon der dekenwevers, deze nemen hier geen genoegen mee en leggen den arbeid neer. Eenvoudig een loonstrijd. Ter eener zijde de schatrijke fabrikant, gerugsteund door de fabrikanten-vereeniging, ter andere zijde de stakende arbeiders ruim gesteund door hun medearbeiders, in het bijzonder de Twentsche. Wij achten dit hun volle

recht, tot staking over te gaan, en al naar ons standpunt in deze phase van den klassenstrijd kunnen wij een der partijen al of niet steunen.

Eerst heeft de heer Van Heek het daarna gewaagd zijn andere arbeiders te ontslaan, welhaast volgt de geheele fabrikanten-vereeniging.

Reeds gaf zij hier gedeeltelijk gevolg aan door slechts 4 van de 6 dagen te laten werken en verklaarde de heer ter Kuile in de Nieuwe Courant dat dit als waarschuwing tot geheel stopzetten diende opgevat te worden.

Op een in ons oog onrechtmatige manier, door aantasting van een vaststaand recht der arbeiders tracht de heer Van Heek deze loonstrijd dus in zijn voordeel te beëindigen.

Welnu, laat het ons een eer zijn, ons die goddank niet gedwongen kunnen worden, in de plaats der steunende arbeiders te treden, laten wij toonen dit het studeerend deel der Nederlandsche jongelingschap nog weet wat recht en wat onrecht is, nog vuur genoeg in zich heeft voor haar overtuiging op te treden en laat onze steun in alle vormen, maar voor alles finantieel en door opwekking tot steun bij vrienden en huisgenooten den heer Van Heek toonen dat nog het rechtsgevoel der natie niet voor geld te koop is, de hongerpijniging zelfs in dezen modernen vorm, niet meer in trek is.

H. STEKETEE.

De administratie van „Het Volk”, Geldersche kade 117 Amsterdam, heeft zich beschikbaar gesteld gelden voor Enschedé aan het stakings-comité op te zenden. Men dient er bij te voegen dat het geld voor Enschedé bestemd is. Ook aan het bureau van dit blad kunnen gelden, voor hetzelfde doel bestemd, worden gezonden.

Naar aanleiding van: „Aan Delft”,

door S. H. STOFFEL.

De heer Stoffel heeft het noodig gevonden in een artikel „Aan Delft”, te wijzen op den toenemenden achteruitgang van het ideën-beweg der Delftsche studenten-maatschappij. Na eerst eenige algemeenheden over dat Delftsche verval te hebben gedebeiteerd, vergelijkt de heer Stoffel vervolgens door middel van enkele voorbeelden het treurige heden met het gulden verleden.

Behalve het weinig vleierende, dat er in zit, als een voorbeeld van degeneratie en verval te moeten dienen, doet het artikelje mij een te groote eer aan. Een eer, waarvoor ik meen te moeten bedanken.

De heer Stoffel begaat n.l. de bêtise, mijn onbeduidend persoontje, als een vertegenwoordiger van een bepaalde richting, een voorganger van wat men het Delftsche intellect noemt, te qualificeeren.

Ook de heer Bannet kan m. i. bezwaarlijk als zoodanig beschouwd worden.

Een dergelijk kiezen van geheel verkeerde voorbeelden is inderdaad het beste middel om den outsider een totaal valsche voorstelling van het peil van het Delftsche studentendom te geven.

Eenmaal echter als hoofdpersoon ten tooneele opgevoerd wil ik nu eens in dien rol blijven en de verwijten tegen Delft gericht aan een korte critiek onderwerpen.

Het genoemde artikelje begint met de gebruikelijke phrases over den idealen tijd van vroeger, doorspekt met kracht-woorden als: „jongere geestdrift en geloof”, „vuur, dat ijs van egoïsme doet smelten”, „daden van mannen”, „hoop des vaderlands” enz.

Vervolgens worden de feiten aangekondigd, die het bewijs van schrijvers meening moeten leveren.

Het eerste nummer van het programma is de „daad van onzen eersten vertegenwoordiger”, de bekende blunder van den heer Stoop.

Evenals de heer J. W. A. in zijn „teeken des tijds” hecht ook de heer Stoffel aan dit hoogst-onbelangrijke gebeurtenisje een bespottelijk-sterke beteekenis.

Uit het feit, dat onmiddellijk en vooral van niet-socialistische zijde heftig tegen het voorstel tot afschaffing van „Het Volk” geprotesteerd werd, volgt integendeel voor den onbevooroordeelde de gevolgtrekking, dat de verdraagzaamheid, het respecteren der meeningen van anderen, steeds meer het gemeen goed van de leden onzer corporatie wordt.

De heeren J. W. A. en Stoffel kunnen slechts daarom hun absurde conclusie trekken, omdat die in hun kraam te pas komt. *)

Evenzeer is het aan grooten twijfel onderhevig of het geschrijf in het Studenten-Weekblad een goede maatstaf is voor het intellectueele leven onzer corporatie. Te wenschen ware het zeker, doch dat het daarom nog lang niet het geval is weet iedereen, die een weinig op de hoogte is van onze toestanden.

Een groote ontwikkeling en sterke intèresse voor belangrijke zaken behoeven volstrekt niet samen te gaan met den wensch om zich te uiten.

Vervolgens discht de heer Stoffel zijn onjuiste, in den aanvang reeds gewraakte vergelijkingen door voorbeelden op.

Behalve het oneerlijke, dat er steekt in het gebruik maken van valsche voorstellingen en verkeerde, onvoldoende voorbeelden, begaat de heer Stoffel hier bovendien nog een minder-faire onrechtvaardigheid tegenover de personen, die de eer genieten hun pennevrucht als voorbeeld aangehaald te zien.

Volgens mijne meening is het volstrekt niet onnuttig, dat de heer Bannet, als overtuigd sociaal-democraat, wijst op het volgens zijne meening verkeerde optreden der niet-socialistische pers, de grondstof hiervoor, de feiten, moest hij natuurlijk uit de verschillende bladen verzamelen.

Is men het hier echter niet mee eens, dan gaat het natuurlijk nog maar niet aan met enkele woorden een dergelijk artikelje af te maken, en een nadere motiveering, degelijke bewijzen, totaal overbodig te achten. De heer Bannet heeft het recht die bewijzen en motiveering van den heer Stoffel te eischen. Voldoet deze niet aan dien eisch, dan verdienen zijn beweringen slechts den naam: „geschetter”.

Eveneens is dit het geval met zijn uitval aan mijn adres.

In de weinige alinea's daarover stelt de heer Stoffel tegenover een beoordeeling der moraal op „verstandelijke en redelijke” grondslag het principe van de moraal om de moraal, geheel berustende op het „gevoel”.

Waarlijk een meer verouderd vreemder standpunt is bezwaarlijk denkbaar.

Hoe kan de heer Stoffel zijn „gevoelsmoraal”, toepassen op de beoordeeling van ziekte-gevallen, ontaardings-toestanden e. d.?

Slechts de wetenschap kan — door haar bekend zijn met de physische en psychische verschijnselen en gevolgen, die met abnormale toestanden gepaard gaan — in een dergelijk geval aan de moraal hare sanctie geven. Zonder die wetenschappelijke, en verstandelijke gegevens, wordt het een onbewust raden, dat de meeste kans heeft tot geheel verkeerde resultaten te komen.

Wat het gebruik maken van citaten betreft, volgens mijne meening is dat voor ons, onbevoegden, het eenigste middel om een eenigszins vruchtbaar debat te voeren.

Alle schijnbaar-oorspronkelijke redeneeringen van den heer Stoffel en van de andere overblijfselen onzer geestdriftige jongeren van vroeger hebben te zamen niet half zooveel waarde als de scherp uitgesproken meening van één bevoegde autoriteit.

De groote kracht van den heer Van der Mey in zijn strijd tegen de dames Jacobs en Versluys-Poelman bestond juist in zijn gebruik maken van zwaar-wegende citaten van v. Kraftt-Ebing, Lombroso, Ströhmborg, Von Hartmann e. a.

Vindt de heer Stoffel tweërlei moraal afschuwelijk, een toppunt van degeneratie en egoïsme; — goed, het is zijn recht; doch zijn verplichting is het dit zoo goed mogelijk te motiveeren.

Dat men uitgaande van dezelfde gronden, toch wel tot een verschillend resultaat kan komen lijkt mij nogal vrij natuurlijk. Den heer Stoffel echter schijnt het zeer te verwonderen.

Dat mijn artikelje over „verachting der prostituée” zijn nut heeft gehad durf ik positief vol houden: in de eerste plaats voor mij zelf en verder misschien voor anderen, die het ongeveer met mij eens waren. Door de kwestie eenzijdig, slechts aan de hand van dr. Aletrino, bestudeerd te hebben, scheen mij het samengaan van degeneratie en ontoerekenbaarheid — het punt, waarom alles draaide — onvermijdelijk, geheel van zelf sprekend.

*) De daad van hem, die het verdraaide, grootendeels met de waarheid in strijd zijnde, tendenz berichtje in „Het Volk” inzond, is m. i. niet sterk genoeg af te keuren.

(Zie vervolg Bijvoeg. el.)

BIJVOEGSEL

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van ZATERDAG 7 JUNI 1902.

De heer Van der Mey heeft mij toen, ik ben hem er oprecht dankbaar voor, een artikel van Prof. Heymans, in de Gids, ter bestrijding van Aletrino's leer, ter lezing aanbevolen.

Nieuwe opvattingen, die ik nog lang niet geheel heb kunnen verwerken, zijn mij toen geopenbaard en ik zal mij er nu wel voor wachten mijn vroegere beweringen, vooral die over de ontoerekenbaarheid van den normalen mensch, te verkondigen.

Ook bij anderen kan het artikeltje deze nuttige uitwerking gehad hebben of nog moeten hebben.

Met het bovenstaande meen ik vrijwel er in geslaagd te zijn het minderwaardige van s'heeren-Stoffel's stukje aangevoeld te hebben.

Natuurlijk zullen er nog vele Stoffel-vereerders quand-même zijn, die zijn geschrijf blijven toejuichen, — laat ze! — aan hen is in deze geen eer te behalen.

J. B. H. COENEN.

Sans rancune!

Het lust mij niet, het smakelooze, dom-vervelende gezeur en gekwebbel van den Heer Stoffel stuk voor stuk te ontleden en te zien, wat er bij eene logische beschouwing van over blijft.

In de eerste plaats dáárom niet, omdat het stuk op mij niet den indruk maakt van te zijn eene eerlijke uiting van zich aan den schrijver opdringende gevoelens; de geheele schrijverij schijnt door hem op touw gezet te zijn om voor zichzelf reclame te maken, met de stille hoop, dat hem daardoor door velen een brevet van superioriteit toegekend zal worden.

Door nu het aan misselijke aanstellerigheden zoo rijke artikel in zijn geheel te bespreken, zou men deze poging om bekend te worden juist in de hand werken; immers dan zou er hierdoor meer aandacht aan gewijd worden, dan waarop het aanspraak kan en mag maken.

Geheel negeren kan ik dit stuk niet, aangezien de schrijver mij persoonlijk aanvalt en in een hoek tracht te duwen.

Dat deze armzalige toelag mij niet deert, spreekt van zelf, hij is daarvoor te grof en te lomp.

Voor al de laffe insinuaties, als zou ik mijn artikel o. a. geschreven hebben, om aan te toonen, dat ik een ijverig lezer van „Het Volk” ben, typeert den heer Stoffel geheel en al.

Iemand, die werkelijk eenig gevoel van eigenwaarde heeft en althans zooveel talent bezit om iets origineels te leveren, neemt zijne toevlucht niet tot eene dergelijke vulgaire en lang niet nieuwe would-be mop.

Ziet de heer S. niet in, dat zulke stumperds als hij zich heusch niet de weelde kunnen veroorloven, van zich op eene dergelijke wijze bloot te geven?

Waar hij echter door dergelijke lasterlijke aantijgingen zijne positie zelf verzwakt heeft, is er voor mij niet de minste bekorning in gelegen, mijn aanvaller op dat zwakke punt te bestoken.

A vaincre sans péril on triomphe sans gloire!

Liever wil ik hem volgen naar de quintessence zijner bewering, nl. waar S. zich met weemoed den tijd herinnert toen „de vertegenwoordigers der sociaal-democratie met al hun ernst, toewijding en kracht zich wijdten aan hare verkondiging en aan de studie harer wetenschap”.

Nu vraag ik hem in gemoede af:

Waar de sociaal-democratie zoowel een politieken als een economischen kant heeft, waar zij als partij, die zich ten doel stelt, de politieke macht aan het proletariaat te brengen, den strijd heeft te voeren tegen de andere, haar vijandige, partijen, wat voor reden bestaat er dan om een artikel, dat geschreven is om aan te toonen hoe die strijd door de bourgeoisie gevoerd word, lager te stellen dan bijv. een vierde — of hoogeregraads uittreksel van de één of ander verkondigde theorie!?

Trouwens; het kan toch slechts een zeer twijfelachtig nut hebben om, zooals S. schijnt te verlangen, in het S. W. de sociaal-democratische leer te verkondigen. Immers,

zij die er werkelijk belang in stellen, kunnen zich van de grondslagen daarvan op de hoogte stellen door de bestudeering der daarover bestaande werken. En zij, die tot de onverschilligen behooren?

Welnu die zullen waarlijk niet tot studie opgewekt worden door het lezen van één of ander artikeltje in het S. W.

Mijn waarde heer, ik hoop dat de vacantie u veel goed zal doen en veel, zeer veel, zal doen leeren. Ook hoop ik, dat een beetje meer originaliteit en wat minder aanstellerij uw deel moge worden!

Ik groet u vriendelijk.

PH. A. BANNET.

De Varsity.

Voor het eerst op de Zweth en voor het eerst een boot vierkant aangevaren, dus zou je zeggen: nooit meer op de Zweth! 't Is te hopen van niet, want de Zweth is per se veel beter geschikt dan 't Spaarne, bochten zijn er zoo goed als niet, op de 3000 M. zelfs niet, en golven zeer weinig hoewel een stijve bries in de langsrichting van het kanaal stond, die dus vrijwel zijn maximum invloed deed voelen, want me dunkt dat voor zoo'n smal water een harde Z.W. wind, die loodrecht op het water gestaan had, niet zoo lastig geweest was.

Het publiek heeft 't in Haarlem op de tribune veel aardiger, daar ziet men ze al lang van te voren komen en hier alles met zijn neus over het water om een kijkje te vangen, wat bovendien nog vrij slecht gelukte. Ook de plezierboten, die door de geringe breedte met de zijkanten tegen den wal gemeerd lagen, hadden ook geen bijzonder fraai gezicht op het verloop van den wedstrijd.

Intusschen zag het er minstens even feestelijk uit als op 't Spaarne en dat vergoedde veel. Een groot voordeel is ook het meerijden, dat men aan beide kanten kan doen, aan de Westzijde een onafgebroken rij fietsen, aan de Oostzijde jury, pers, plezierrijtuigen enz.

Het was half twee, toen Laga en Triton startten, Laga met de bekende acht L. Mangelaar Meertens (boeg), 2 F. R. A. Stoll, 3 J. T. C. Eddy, 4 J. P. Delprat, 5 L. C. Schram, 6 G. A. Abendanon, 7 A. L. J. Breebaart, J. Versluys (slag), H. W. ter Horst (stuurman) en Triton met G. J. Stoelman Leigner (boeg), 2 L. J. C. van Delden, 3 J. W. Th. Lichtenbelt, 4 E. W. E. Sedee, 5 L. J. Toulon van der Koog, 6 H. W. de Beaufort, 7 P. W. Schram, H. de Vries (slag), J. J. van Loukhuyzen (stuurman). Direct komt Laga voor, loopt vrij vlug uit tot het verschil een bootslengte is en schijnt dan vrijwel te rusten op zijne bewuste superioriteit tenminste ze voeren kalm met steeds denzelfden slag door, terwijl Triton 't op de helft van de baan niet meer houden en af gaat zakken. Laga wint dan ook zonder spurt met 4 bootlengten. Tijd 10 min. 35 sec. Ze sloegen een krantig figuur, tenminste voor iemand, die niet een oer-roei-technicus is, was er geen fout te bespeuren.

Vreeselijk lang daarna komen Njord en Nereus aan den start, Njord met: O. D. E. Bunge (boeg), 2 A. Greve, 3 J. R. Clifford van Breugel, 4 J. A. Molhuysen, 5 J. F. van Haersalte, 6 J. J. Krantz, 7 J. Adam, H. Werkman (slag) en J. D. Werkman (stuurman), Nereus met: L. P. de Bussy (boeg), 2 H. Klein, 3 J. H. van Blommestein, 4 P. A. van der Laan, 5 G. van Hoorn, 6 W. Verkouw, 7 P. F. de Haseth Möller, W. J. C. Bruining (slag), K. J. Bijl (stuurman).

Nereus neemt direct allures aan om te winnen en loopt uit, maar dan kan Njord plots niet meer meedoen, omdat n°. 4 zijn dol brak. Nereus roeit alleen af en biedt direct aan om over te roeien, eene uiterst faire daad. De jury stemt toe, mits over 2000 M. Dat gebeurt om 4 uur en geeft een magnifiek strijd. Nereus neemt weer allures aan om te winnen, komt weer $\frac{3}{4}$ lengte voor, maar dan haalt Njord op en komt langzaam aan $1\frac{1}{4}$ lengte voor. Het was ongeveer 100 M. voor de eindstreep als n°. 2 van Njord zijn riem breekt (dat ook al zoo'n enorm sterke vent schijnt te zijn) en Njord met 7 riemen moet doorwerken, wat ze keurig volbrengen. Wel loopt Nereus in, maar de afstand is te kort en Njord wint met een halve bootslengte.

Jonge twee en jonge vier vonden weinig deelname, slechts Laga en Njord hadden ingeschreven en Delftenaren schijnen nu eenmaal beter te roeien als Leienaren, tenminste Laga won ze allebei! Laga roeide met A. 't Hooft en J. A. K. van Hasselt, Njord met E. C. W. van Doorn en L. W. van Rijn van Alkemade. Een van de aardigste nummers, eerst komt Laga voor, dan Njord en aan het eind zijn ze allebei op en vangen om de beurt een snoekje, Njord vangt de laatste en moet dat met de overwinning betalen.

Dan volgt de jonge vier, Laga: J. K. Lagerwey (boeg), J. B. van Loghem, T. Hoekstra, J. W. F. Nix (slag) en W. A. Verburgh (stuurman). Njord A. F. L. Hora Siccama (boeg), W. C. van Raadshoven, E. C. W. van Doorn, L. W. van Rijn van Alkemade (slag), J. D. Werkman (stuurman). Laga loopt gemakkelijk uit en wint nog gemakkelijker met $2\frac{1}{2}$ bootslengten, mogelijk door vermoeienis van de Leidsche jonge twee die ook in de vier zaten.

Dan eindelijk het groote feest. Laga en Njord aan den start. Na veel halen en strijken liggen ze eindelijk goed, maar er komt een stoomboot aan en er moet gewacht worden. De boot stopt heel netjes en gaat aanliggen tegen een andere vastgemeerde boot. Weer willen ze af en halen en strijken maar alweer komt er een stoomboot aan, die veel beter gedaan had nooit naar de Zweth te gaan, waar hij niet thuis hoort. Het ding doet alsof hij stoppen wil en vaart vlak langs de eerste boot heen. Er was nog een ruimte van een 70 à 80 meter tusschen die boot en de lijn en iedereen verwacht dan ook dat hij daar zal gaan liggen, mis hoor, hij stoomt met zeer geringe snelheid door als om de zaak een beetje voor den mal te houden en is al op 5 Meter van de booten genaderd als de roeiers pas in de gaten krijgen, dat hij door zal varen. Op dat oogenblik lag hij zoowat met zijn boeg midden tusschen de booten en misschien om aan al het gescheld een einde te maken of dat hem een booze duivel in het booze hoofd voer of waarom dan ook, hij houdt ineens op de Walter aan en zal hem midden in de boeg varen als Meertens en Etty gauw nog een paar slagen doen en zoo er voor zorgen, dat de boeg van de stoomboot tegen de dollen aankomt en zoo betrekkelijk weinig schade doet. Toen had je dat getier eens moeten hooren, de meesten klommen op de stoomboot om de kapitein een beetje op zijn gezicht te slaan, wat gelukkig dank zij den stuurman niet doorging. Sommigen te water, waarvan Breebaart uiterst kalm de noodige dingen ging opduiken, en overigens iedereen aan de kant aan het schelden van „ploerten” enz.

De buitengewoon kalme politieboot entert even, kent de kapitein, maakt schielijk proces-verbaal op en neemt de ongelukkige Laga-menschen weer op. Njord neemt de arme Walter op touw, die gelukkig niet zoo erg beschadigd is. 'k Heb tenminste hooren zeggen, dat hij Zondag weer in orde was.

Toen gingen een paar honderd driftige menschen schielijk naar huis, allemaal driftig door de schuld van een zoo'n lammeling! Erg is 't, en dat hij een paar honderd gulden schadevergoeding te betalen krijgt, gunt ieder hem van harte.

Wel moge 't hem bekomen!

TH. VR.

De Eindstrijd van de Varsity.

Deze eindstrijd tusschen Njord en Laga is gehouden Woensdagavond ten 7 uur op de baan bij de Zweth. Was het ieders meening geweest voor de races van Hollandia, dat Laga deze wedstrijd in de tasch had; toen men te Oudshoorn gezien had, hoe de Njord-acht in één week was gemaakt tot een prachtig geheel, dat van Laga maar met 1 Meter verloor, toen hield men zijn hart vast voor dezen eindstrijd. De spanning onder de vele toeschouwers was Woensdagavond dan ook enorm groot. Beide kanten van de Schie waren bedekt met fietsers en de Oostkust liet bovendien nog een tal van rijtuigen zien. Lang duurde het voordat beide booten aan den start lagen en de baan vrij was. Eindelijk hoorde men de commando's: Laga klaar, Njord klaar. Doodsche stilte, want van de start hing veel af. Daar valt het schot. Beide ploegen maken een mooien start. Laga schiet ± 1 Meter voor. Een gebrul geeft lucht aan de menschen aan den kant: Laaa—gaaa. Er gaat echter nog een schot en beide ploegen stoppen op dit sein. Het blijkt een vergissing van den starter te zijn. Opnieuw starten. Laga start weder goed, Njord zeer slecht, zoodat Laga dadelijk een ruime lengte uitloopt. Het roeien

van Laga is de geheele baan over prachtig. Zij roeien met een kalme, lange slag. Njord houdt zich de eerste helft van de baan ook uitstekend en roeit ook mooi. Zij heeft echter last van het vuile water van Laga. In het laatste gedeelte lijkt de ploeg dan ook vermoeid. Het lukt Laga echter niet meer uit te loopen en zij wint met de ruime lengte, die zij reeds in het begin voor was. De geestdrift was natuurlijk enorm. Slag en stuurman werden omkranst, waarop de ploeg na uitbundige toejuichingen en vele Laga-liederen naar de loods terugroeide, betrekkelijk nog heel versch. Van den avond wil ik niets zeggen, dan dat ik den slag van de 8 nog nooit zoo zag, dat een professor vol geestdrift kwam feliciteeren en dat de avond opgeluisterd werd door de aanwezigheid van de schenkers van de Walter en van talrijke andere gasten.

D. DE I.

Nog eens het voorstel—Stoop.

Om geen enkele reden behoeft het geheim te zijn dat ik de inzender ben geweest van het berichtje, waarmee „Het Volk” melding maakte van het voorstel-Stoop. Is door dit berichtje, zooals de heer De Iongh meent, het Corps een ondiens bewezen — 't was geenszins mijn bedoeling het D. S. C. hiermee aan mij te verplichten. Mij komt het voor dat een vereniging, die een president kiest, tot zulk optreden in staat, ook de schande van zijn daden, als die schandelijk zijn, maar in volle maat dragen moet.

De heer Wrede had liever niet moeten vragen naar een motiveering van de kwalificatie „schendblad”. Van zoo'n voorstel karakteriseert men slechts de uiterlijke waarde; in een discussie over de innerlijke hoedanigheid ervan kan men zich niet begeven zonder zich te compromitteren.

J. W. ALBARDA.

Aan den heer J. W. ALBARDA.

Met mijn vorig stukje bedoelde ik alleen op te komen tegen de verkeerde voorstelling, die men kreeg uit het stukje uit Het Volk. Waar het er u niet om te doen is het D. S. C. aan u te verplichten, daar zal het toch ook wel niet uwe bedoeling zijn, het in een verkeerd daglicht te stellen.

Wat betreft de verantwoordelijkheid van het D. S. C. voor de woorden van zijn president, u weet zelf veel te goed, dat een president van den Senaat aangewezen wordt om allerlei redenen eigenlijk buiten het Corps omstaande, zoodat hij bijna nooit is een uiting van dat Corps.

D. DE IONGH WZ.

Nederlandsche Collectieve Pensioen-Vereeniging voor Vrouwen.

De redactie ontving van het Nationaal Bureau van Vrouwenarbeid een circulaire met voorloopig reglement van de Ned. Coll. Pensioenver. v. Vrouwen. Het bij uitstek praktische dezer vereeniging is, dat zij berust op het stelsel van vrijwillige besparing zonder verbintenis tot vaste premien.

Hiermee vervalt voor de verzekerden de voortdurende angst, niet in staat te zijn de jaarlijksche premie tijdig te betalen en daardoor plotseling het recht op vroeger gestorte gelden te verliezen.

Voor iedere storting wordt de geheele premie ineens vastgesteld en betaald en de storting is dus verder premievrij. Daar ieder jaar de gelegenheid bestaat tot vergrooting der stortingssom kan de verzekerde deze geheel regelen naar mate zijn finantiën dit toelaten, en de risico is dus tot een minimum gedaald.

Met genoegen verleen wij onze medewerking tot het geven van meer publiciteit aan deze „zegenrijke instelling, die, zoolang nog niet de gemeenschap kan zorgen voor „een pensioen voor alle ouden van dagen, tot op dien tijd „toe, dan toch voorzien kan in een dringende behoefte „onder de arbeidende vrouwen”.

J. B. H. C.

POLYTECHNISCHE SCHOOL.

Uitslag der Examens B.

Artt. 61, 64.

C. C. W. C. Beck.
 A. J. Boland.
 A. A. Boon.
 H. van Breen.
 K. F. Drayer.
 F. Goossens.
 D. Grevelink.
 N. J. de Groot.
 A. Groothoff.
 A. Honig.
 J. C. van Hoolwerff.
 L. B. Huygen.
 N. C. Lambrechtsen.
 J. Lely.
 J. H. Levert.
 G. J. Meyers.
 A. de Mooy.
 J. F. Schönfeld.
 C. J. Schram.
 C. M. Slotboom.
 B. A. Verhey.
 F. H. Fentener van Vlissingen.
 T. F. Vreede.
 C. B. J. Walland.
 J. P. Walland.
 C. J. Westenenk.
 H. Wirix.
 M. F. Tadema Wieland.
 H. van Zijll.

Art. 62.

J. J. A. Knoote.
 G. Knuttel.
 W. de Vrind.

Artt. 63, 64.

A. L. J. Breebaart.
 G. 't Hooft.
 J. H. C. Salberg.
 A. M. Schippers.

Art. 64.

C. D. C. Appeldoorn.
 J. C. J. Asselbergs.
 H. A. van Baak.
 B. Bamberg.
 D. Bamberg.
 E. J. Benthem.
 W. E. J. Berg.
 D. H. Botje.
 E. M. H. Bousquet.
 J. Breeman.
 A. L. Bijl.
 A. J. van der Poest Clement.
 A. P. A. van Deinse.
 W. F. van Deinse.
 A. M. van Deventer.
 P. Drayer.
 M. Eikelenboom.
 O. J. van der Elst.
 W. Estor.
 J. T. C. Etty.
 C. J. van der Feen.
 A. G. Ferf.
 J. R. Gaade.
 W. L. Ghijzen.
 S. J. Gomperts.
 R. A. Gorter.
 W. H. F. de Haan.
 C. F. J. Hagedoorn.
 J. Harmsen.
 W. J. Hoffman.
 A. 't Hooft.
 W. Hupkes.
 F. C. Huygen.
 J. L. Inckel.
 P. P. Inklaar.
 A. B. Japikse.
 W. M. de Jonge.

Art. 64.

D. J. Jut.
 J. H. C. Kakebeeke Gzn.
 N. G. Kam.
 W. J. S. de Kanter.
 E. L. Kempe.
 J. J. van den Kieboom.
 A. G. de Koningh.
 A. W. A. Koster.
 F. G. Kouveld.
 T. J. J. Kreunen.
 D. J. Kruijtbosch.
 P. A. van der Laan.
 H. Lebret.
 J. H. Ledeboer.
 J. P. van der Leeuw.
 J. von Lindern.
 H. E. Loffman.
 J. H. Müller.
 J. Mijnlief.
 B. J. Nachenius.
 A. C. Nanning.
 A. M. Overeynder.
 J. Overweg.
 H. Ellens Oving.
 W. A. Pattijn.
 J. J. Penning.
 W. Polderman.
 B. F. Prager.
 G. M. H. Regout.
 P. Schoor.
 W. Smit.
 H. Steketee.
 H. A. J. van Stipriaan Luiscius.
 E. J. E. Thierens.
 A. Tom.
 A. C. Uljée.
 W. M. C. Vermast.
 H. M. van Vessem.
 A. van Vollenhoven.
 M. H. C. Vreede.
 E. B. Wolff.

Artt. 64, 65.

J. K. van Gelder.
 J. L. A. Ledeboer.
 C. W. A. Lely.
 A. H. J. Thie.
 F. A. Unger.
 J. G. E. G. Voûte.

Art. 65.

E. H. M. Beekman.
 G. Duyfjes.
 G. B. Hogenraad.
 P. Huffnagel.
 F. C. van Lier.
 W. J. Twiss.
 G. Witteveen.

Alsnog geslaagd voor het eerste gedeelte:

Art. 61, 64.

H. H. R. Burgmans.
 H. de Gelder.
 E. H. Huyskes.
 J. Mijnlief.

Art. 62.

M. J. de Bosch Kemper.
 P. Verhagen.

Art. 64.

J. B. H. Coenen.
 J. B. Giljam.
 C. van der Hoeven.
 H. H. de Iongh.
 A. J. Pabbuwe.
 P. J. van Poelvoorde.
 F. C. Theling.
 G. A. van Velthuysen.
 U. E. Verkerk.
 J. H. G. Willems.

Art. 65.

W. Estor.
 A. G. Ferf.
 J. H. Janson.
 J. Rueb.

 ADVERTENTIEN.

Voor de vele bewijzen van deelneming bij het overlijden
onzer geliefde Moeder en Behuwd-Moeder

J. A. R. VAN STOLK—BREUKELMAN

betuigen wij onzen hartelijken dank.

A. J. HOOGEWERFF—VAN STOLK.
S. HOOGEWERFF.

**Te huur aangeboden tegen 1 September: een
gemeubileerde Kamer met Slaapkamer.**

Adres KOORNMARKT 55-57.

RIJWIELEN te huur

voor één maand	f 20,—	} met Freewheel en rem f 5,— p. maand meer. (Schoonhouden, stellen enz. inbegrepen).
„ twee maanden	„ 35,—	
„ drie „	„ 45,—	

Uitsluitend solide machines.

JOH. C. VAN DER VELDEN Jr.,

Binnenwatersloot 37, hoek Oude Delft.

Agent van „Raleigh”, „Singer”, „Monarch”,
„Rudge Withworth” rijwielen.

— MINERVA MOTOR RIJWIELEN. —

Bij den Uitgever J. WALTMAN Jr. verschenen onlangs

DE HAAS en VAN SWAAY, NATUURKUNDIGE VRAGEN EN VRAAGSTUKKEN.

f 0,90

SCHROOT, BOUWKUNDE.

Inleiding tot de studie van Ijzeren Kappen. Details IIIe
gedeelte (Scharnierverbindingen) 2^e helft, benevens
Spansloten, Moffen, Wartels enz.

Met 4 platen.

f 0,90.

Magnetische en Electrische metingen

met bijzondere toepassingen op het onderzoek
naar de magnetische eigenschappen
van ijzersoorten en het ijken van meetinstrumenten,

DOOR

G. J. VAN SWAAY, C. I.,

Leeraar aan de Polytechnische School.

ALBUM VAN DELFT.

12 lichtdrukplaten van Stadsgezichten,
in fraai linnen band, slechts f **1.50.**

Bij de verschillende Boekhandelaren voorhanden

J. WALTMAN Jr.,

Uitgever.

Aan H.H. Leden en Oud-Leden van het D. S. C.

In verband met het herhaaldelijk tot mij gericht verzoek om Corpsbeelden
(ontwerp Lacomblé) **klein model** verkrijgbaar te stellen, heb ik de eer U
mede te deelen dat een bovenbedoeld

KLEIN CORPSBEELD

door den beeldhouwer AUG. MATTEUCCI geboetseerd, gereed is en in
mijn Boekwinkel is te bezichtigen, waartoe ik H.H. Corpsleden en Oud-
Corpsleden beleefd uitnodig.

J. WALTMAN Jr.
